

RAAD VAN STATE, AFDELING ADMINISTRATIE.

A R R E S T

**nr. 101.447 van 3 december 2001
in de zaak A. 49.255/IX-2419.**

In zake :

1. M. VANDERMARLIERE,
 2. E. VAN LAETHEM,
 3. B. GALLE,
 4. V. COSIJNS,
 5. C. DE CLERCQ,
 6. B. DE SMET,
 7. A.-M. ROUSSEAU,
 8. R. VANDERPUTTEN,
 9. M.-L. BRECX,
 10. DE JONGE,
 11. R. REBRY,
- die woonplaats kiezen bij
advocaat H. DEMEESTER,
kantoor houdende te GENT,
Kortrijksesteenweg 535

tegen :

de Belgische Staat, vertegenwoordigd door de minister van
Volksgezondheid,
die woonplaats kiest bij
advocaat W. DESCAMPS,
kantoor houdende te HASSELT,
Isabellastraat 52/4.

tussenkommende partij :

Paul SLOS (overleden)
rechtsgeding hervat door :
Greta VAN DEN BERGHE,
die woonplaats kiest bij
advocaat F. DE CROO-DESGUIN,
kantoor houdende te BRAKEL,
Lepelstraat 57.

DE RAAD VAN STATE, IXe KAMER,

Gezien het verzoekschrift dat M. VANDERMARLIERE,
E. VAN LAETHEM, B. GALLE, V. COSIJNS, C. DE CLERCQ, B. DE SMET,
A.-M. ROUSSEAU, R. VANDERPUTTEN, M.-L. BRECX, DE JONGE en
R. REBRY op 26 november 1992 hebben ingediend om de nietigverklaring te
vorderen van het besluit van 28 juli 1992 van de minister van Maatschappelijke
Integratie, Volksgezondheid en Leefmilieu, waarbij aan Paul SLOS een vergunning

wordt verleend voor het openen van een voor het publiek opengestelde officina te Goederdinge-Geraardsbergen, Marktweg;

Gezien het verzoekschrift tot tussenkomst van 9 juni 1993;

Gelet op de beschikking van 21 juni 1993 die de tussenkomst van Paul SLOS toelaat;

Gezien de regelmatig gewisselde memories van antwoord en van wederantwoord;

Gezien de memorie van de tussenkomende partij;

Gezien het uittreksel uit de registers van de burgerlijke stand van de stad Geraardsbergen, waaruit blijkt dat Paul SLOS op 25 maart 1996 is overleden;

Gezien het verzoekschrift tot hervatting van het geding ingediend op 23 april 1996 door Greta VAN DEN BERGHE, destijds echtgenote van Paul SLOS;

Gezien het verslag opgemaakt door auditeur L. VERMEIRE;

Gelet op de beschikking van 5 juli 2000 die de neerlegging ter griffie van het verslag en van het dossier gelast;

Gelet op de kennisgeving van het verslag aan partijen en gezien het verzoek tot voortzetting van de rechtspleging en de laatste memorie van de verzoekende partijen;

Gelet op de beschikking van 18 oktober 2001 waarbij de terechtzitting bepaald wordt op 19 november 2001;

Gehoord het verslag van kamervoorzitter J. DE BRABANDERE;

Gehoord de opmerkingen van advocaat H. DEMEESTER, die verschijnt voor de verzoekende partijen, van advocaat W. DESCAMPS, die

verschijnt voor de verwerende partij, en van advocaat F. DE CROO-DESGUIN, die verschijnt voor de tussenkomenende partij;

Gehoord het eensluidend advies van auditeur L. VERMEIRE;

Gelet op titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973;

1. Over de gegevens van de zaak.

Overwegende dat de gegevens van de zaak kunnen worden samengevat als volgt :

1.1. Op 19 maart 1986 dient Paul SLOS een aanvraag in strekkende tot het verkrijgen van een vergunning voor het openen van een voor het publiek opengestelde apotheek te Goferdinge (Geraardsbergen) aan de Marktweg, kadastraal bekend vierde afdeling, Sectie A, nr. 233/n. De aanvrager beroept zich op artikel 1, § 3, a, van het koninklijk besluit van 25 september 1974 betreffende de opening, de overbrenging en de fusie van voor het publiek opengestelde apotheken. Aangevoerd wordt dat alle 1.950 inwoners van Goferdinge plus 600 inwoners van Zarlardinge en 200 inwoners van Overboelare tot de invloedssfeer van de nieuwe apotheek behoren en dat de dichtstbijzijnde apotheek zich op een afstand van 1.250 m bevindt. Op te merken valt dat een vroegere aanvraag op hetzelfde adres werd geweigerd bij ministerieel besluit van 5 juni 1986.

1.2. Na de notificatie aan de belanghebbende apothekers en de representatieve beroepsorganisaties reageert de apotheek FLAMEE te Geraardsbergen afwijzend. De adviezen uitgebracht door de Algemene Pharmaceutische Bond (APB), de provinciegouverneur, de provinciale geneeskundige commissie -laattijdig- en de farmaceutisch inspecteur zijn ongunstig. Deze laatste verwijst naar zijn verslag betreffende de vorige aanvraag en stelt dat intussen de feitelijke toestand niet noemenswaardig gewijzigd is. Ook de inspecteur-generaal van de farmacie verleent een ongunstig advies. Die ongunstige adviezen zijn alle, zeer algemeen, gebaseerd op de vaststelling dat er op het grondgebied van de stad Geraardsbergen reeds meer apotheken zijn dan haar bevolkingscijfer toelaat en dat de geplande apotheek de behoeften van 2.500 inwoners niet zal dekken.

1.3. Na een eerste verschijning ter zitting van de vestigingscommissie, ter gelegenheid waarvan Paul SLOS conclusies en bijkomende stukken neerlegt, wordt een aanvullend verslag van de farmaceutisch inspecteur gevraagd. Dat verslag is gedateerd 5 september 1989 en bevestigt het vorige ongunstig advies. In hoofdzaak wordt opgemerkt dat Goferdinge paalt aan het centrum van Geraardsbergen waar de meeste apotheken gevestigd zijn en dat de kerk van Zarlardinge op slechts 1,45 km ligt van de apotheek te Everbeek. Op 11 september 1989 bevestigt de farmaceutisch inspecteur dat deze afstand, door de adreswijziging van de Rekestraat nr. 19 naar nr. 99 nog slechts 1,25 km is, maar op een 2,3 km van de geplande apotheek, zodat de geplande apotheek een kleinere invloedssfeer heeft dan de vereiste 2.500 inwoners. Hij voegt eraan toe dat het verschil tussen dit standpunt en de visie van de aanvrager bepaald wordt door de evaluatie van de impact van de aantrekkingskracht van het centrum van Geraardsbergen, waarbij hij stelt dat de bevolking van Goferdinge in feite groeit in de wijken richting Geraardsbergen-centrum en veel minder in de richting van de kerk, het centrum van Goferdinge, dat zoals de deelgemeente Zarlardinge grotendeels een landelijk karakter behield, en wijst op de impact van de drukke verkeersweg Gent-Bergen-Lessen. De inspecteur-generaal concludeert op 22 september 1989 dat enkel de 2.024 inwoners van Goferdinge zich naar de geplande apotheek zullen begeven. Om dat advies te weerleggen worden aanvullende besluiten neergelegd waarin wordt gewezen op de hinderpaal die de drukke verkeersweg Gent-Lessen (Astridlaan) en de spoorweg vormt tussen het stadscentrum van Geraardsbergen en Goferdinge, Zarlardinge en Overboelare, het feit dat niet iedereen zich naar het centrum van Geraardsbergen begeeft, dat de Astridlaan zelf een commercieel centrum aan het worden is en dat Everbeek geen aantrekkingskracht heeft.

1.4. Op 2 april 1990 verleent de vestigingscommissie een ongunstig advies, in essentie omdat de aanvrager onvoldoende rekening houdt met de aantrekkingskracht van het centrum van Geraardsbergen, alwaar verscheidene apotheken zijn gevestigd, zeker voor Goferdinge dat rechtstreeks bij Geraardsbergen aanleunt zodat de bevolking geen grote afstanden moet afleggen om een nabijgelegen apotheek te bereiken; ook voor de inwoners van Zarlardinge bestaan rechtstreekse en behoorlijke verbindingsmogelijkheden met het centrum van Geraardsbergen waarvan zij rechtstreeks afhangen terwijl een groot deel aangewezen blijft op de dichterbij gelegen apotheek ROUSSEAU te Everbeek zodat maximum 1.800 inwoners van Goferdinge, 300 inwoners van Zarlardinge en 200 inwoners van Overboelare, hetzij 2.300 inwoners, op de geplande apotheek zijn aangewezen

en deze bijgevolg geen invloedssfeer van minstens 2.500 inwoners bewijst. Voorts wordt opgemerkt dat de oprichting van een bijkomende apotheek aan de rand van Geraardsbergen de reeds bestaande concentratie in het centrum zou verhogen en wordt verwezen naar de omstandige motivering van de negatieve adviezen bij de eerste aanvraag.

1.5. Tegen dat advies stelt Paul SLOS beroep in bij de commissie van beroep, in essentie omdat ten onrechte geoordeeld zou zijn dat de geplande officina niet de behoeften zou dekken van minstens 2.500 inwoners, gelet op de redenen uiteengezet in de conclusies voor de vestigingscommissie en omdat dit advies geen rekening houdt met de door aanvrager "geclaimde" 2.563 inwoners, enkel gebaseerd op een actualisering van eerder wel aanvaarde cijfers en het daartoe in feite enkel, en dan nog impliciet, steunt op de stelling dat Goferdinge op zichzelf weinig aantrekkingskracht heeft zodat de meeste inwoners wel elders, en vermoedelijk in het centrum van Geraardsbergen, boodschappen zullen doen en zich in farmaceutische producten bevoorraden, terwijl onmogelijk berekend kan worden hoeveel pendelaars van hun verplaatsing naar werk of school gebruik maken om boodschappen te doen, zodat dit criterium niet controleerbaar is, subjectief en niet in de wet voorzien.

1.6. Nadat op de zitting van 4 februari 1992, na heropening van de debatten, namens de aanvrager besluiten waren neergelegd, verleent de commissie van beroep op 3 maart 1992 een gunstig advies dat als volgt is gemotiveerd :

“Overwegende dat niet kan betwist worden dat Goferdinge van het stadscentrum Geraardsbergen afgescheiden is door de drukke verkeersweg Gent-Bergen (Astridlaan), met daarenboven eveneens de spoorweg (zie situatieplan).

dat zich meer en meer langs de Astridlaan - richting Goferdinge - handels- en bedrijfscentra komen vestigen, die uiteraard aangewezen zijn op Goferdinge, hetgeen in se wijst op de moeilijke doorgang van de Astridlaan - weg Gent-Bergen.

dat ten westen van de Astridlaan zich een eigen handels- en industrieleven ontwikkelt, hetgeen erop wijst dat Goferdinge, waar nog geen apotheek voorhanden is, een eigen bevolkingskern daarstelt die ongetwijfeld aangewezen is op de geplande officina.

Overwegende dat verzoeker zich eveneens beroept op de helft van de bevolking van Zarlarding, zijnde $915 : 2 = 457$ (zie bevolkingsattest afgeleverd door het stadsbestuur Geraardsbergen op 23/01/92).

Overwegende dat de deelgemeente Zarlarding gelegen is tussen Goferdinge en Everbeek-Brakel met 915 inwoners (zie attest van stadsbestuur dd. 23/01/1992), zonder apotheekvestiging.

dat de Inspectie-generaal reeds in haar rapport van 20/03/1989 aanvaardde dat +/- 400 inwoners van Zarlarding aangewezen zijn op de geplande officina;

dat inderdaad ongetwijfeld mag aanvaard worden dat het grotendeel van de inwoners van Zarlardinge aangewezen is op de geplande vestiging, daar deze minder verwijderd is van het centrum van Zarlardinge dan de apoteek te Everbeek-Brakel, die gelegen is op een afstand van +/- 3.600 meter;

dat aldus dient aangenomen dat het door verzoeker vooropgezet aantal inwoners van Zarlardinge - zijnde 462 of de helft van de bevolking van Zarlardinge-aangewezen is op de geplande vestiging, ook omwille van de aantrekkingskracht van het Stadscentrum Geraardsbergen en van de handelscentra gelegen ten westen van de Grote Weg Gent-Bergen (Astridlaan).

Overwegende dat verzoeker zich eveneens beroept op 175 inwoners van de gemeente Overboelare, alwaar de apoteek De Smet gevestigd is, deze laatste verwijderd van de geplande vestiging op +/- 1,15 km.

dat de 175 inwoners woonachtig zijn in de

-Hogeweg (oostelijk gedeelte) 45 inwoners

-Duitsenbroekstraat: volledig 33 inwoners

-Leliestraat: volledig 69 inwoners

-Meerslos: volledig 28 inwoners

hetzij in het totaal: 175 inwoners.

Overwegende dat het ingeroepen aantal inwoners - zijnde 175 - ongetwijfeld totaal afgestemd zijn op de geplande officina, gezien de hoger vermelde straten korterbij gelegen zijn dan de officina te Overboelare, en gezien eveneens de problemen ontstaan door de drukke rijbaan Gent-Bergen en de spoorweg - zoals gesteld voor de inwoners van Goferdinge.

Overwegende al het voorgaande in acht genomen, dat de deelgemeente Goferdinge de mogelijkheid biedt, conform art. 1 § 3 a) van het organiek K.B. tot vestiging van een apoteek, waarvan de invloedssfeer zich uitstrekt op :

(1) 2.070 inwoners van de eigen deelgemeente Goferdinge

(2) 462 inwoners van de deelgemeente Zarlardinge

(3) 175 inwoners van de deelgemeente Overboelare

hetzij in totaal: 2.707 inwoners die zich zullen bevoorraden in de geplande apoteek om de redenen hierboven aangehaald.

Overwegende dat aldus verzoeker op het vereist minimum van 2.500 kan rekenen en bijgevolg eveneens aan het wettelijk criterium qua bevolking voldoet”.

1.7. Op 28 juli 1992 wordt het thans bestreden ministerieel besluit genomen. Het verwijst naar het gunstig advies van de commissie van beroep.

2. Over de rechtspleging.

Overwegende dat Greta VAN DEN BERGHE, echtgenote van de overleden tussenkomende partij Paul SLOS, verklaart het geding te hervatten én als zaakvoerder van de BVBA Apotheek SLOS én als wettelijk vertegenwoordiger van de minderjarigen Sylvie SLOS en Stéphanie SLOS; dat de BVBA Apotheek SLOS niet als partij is opgetreden en niet blijkt dat deze vennootschap een rechthebbende is van Paul SLOS; dat de gedinghervatting door Greta VAN DEN BERGHE dan ook enkel geldig is in zoverre zij gedaan wordt namens de minderjarigen Sylvie en Stéphanie SLOS;

3. Over de ontvankelijkheid.

3.1. Overwegende dat de tussenkomende partij het belang van sommige verzoekers betwist, inzonderheid de vierde, tiende en elfde verzoekers, die respectievelijk gevestigd zijn te Lierde, Grimminge en Schendelbeke, dus ver van de nieuwe vestiging, zodat zij daarvan helemaal geen hinder kunnen ondervinden; dat zulks volgens haar wellicht ook het geval is voor sommige andere verzoekers, gevestigd in het centrum van Geraardsbergen;

3.2. Overwegende dat alle verzoekers gevestigd zijn als apothekers hetzij op het grondgebied van de stad Geraardsbergen waarvan Goferdinge deel uitmaakt, hetzij in aanpalende gemeenten; dat meer bepaald Grimminge en Schendelbeke deelgemeenten zijn van Geraardsbergen en de aldaar gevestigde apothekers, zoals die van Geraardsbergen-centrum, er belang bij hebben dat het aantal apothekers op het grondgebied van Geraardsbergen, globaal berekend, niet wordt verhoogd; dat de te Lierde en Everbeek, deelgemeenten van Brakel, gevestigde verzoekers concurrentie kunnen ondervinden van een nieuwe apotheek in een aan die kant gelegen deelgemeente van Geraardsbergen; dat de exceptie niet opgaat;

4. Over de grond van de zaak.

4.1.1.1. Overwegende dat de verzoekers in een eerste middel de schending aanvoeren van artikel 1, § 3, b, van het koninklijk besluit van 25 september 1974, inzonderheid wat betreft de afwijking waarin § 2 voorziet en meer bepaald wat het bevolkingscriterium betreft; dat zij in hun betoog, samengevat, stellen dat het niet verantwoord is te aanvaarden dat 2.707 inwoners aangewezen zullen zijn op de nieuwe apotheek, doordat geen 462 inwoners van Zarlardinge kunnen worden meegerekend aangezien deze dichter bij een bestaande officina te Everbeek wonen en aangezien hetzelfde geldt voor minstens 170 inwoners van Goferdinge die dichter bij de bestaande apotheek VANDERPUTTEN wonen; dat in extenso hun betoog als volgt luidt :

"Inderdaad wordt ten onrechte aanvaard dat 2707 inwoners zullen aangewezen zijn op de nieuwe vestiging.

Om dit te bekomen worden :

- 2070 inwoners gerekend van Goferdinge zelf nl. de totaliteit van de gemeente;
- 462 inwoners van Zarlardinge;

- 175 inwoners van Overboelare.

A. Blijkbaar steunt het meerekenen van 175 inwoners van Overboelare zich op het afstandskriterium nl. omdat deze +/- 1,15 km zou verwijderd zijn van apotheek De Smet te Overboelare.

Wanneer men dan toch dit afstandskriterium doortrekt dient men consequent te zijn en komen +/- 170 inwoners weg te vallen wonende in de Oudenaardsestraat te Goferdinge en die dichterbij wonen bij apotheek Vanderputten te Geraardsbergen.

Uit het verslag van landmeter D'Hont aangehecht aan huidig verzoekschrift is de afstand van de hoek van de Oudenaardsestraat (met kruising Astridlaan d.w.z. het punt waar iedereen uit de Oudenaardsestraat voorbijkomt) 1050 meter naar de nieuwe vestiging en slechts 400 meter naar apotheek Vanderputten.

B. Ook het meerekenen van de inwoners van Zarlardinge is niet verantwoord. Alle inwoners van Zarlardinge wonen dichterbij de apotheek te Everbeek dan bij deze van Goferdinge.

De afstand tussen de officina van Everbeek naar de uiterste grens (vanuit Everbeek gezien) van Zarlardinge is 1.750 meter en de afstand van de nieuwe officina naar datzelfde grenspunt (...) (dus het dichtste punt bij Goferdinge) is 1.850 meter en het dichtste huis van Zarlardinge voor Goferdinge is verder verwijderd dan het verste huis van Zarlardinge voor Everbeek.

Indien men een straal zou nemen valt Zarlardinge volledig in de sectie Everbeek.

Er is duidelijk een totaal verkeerde aanwending van de feitelijke gegevens die men niet meer kon beschouwen als zijnde een redelijke interpretatie van die feitelijke gegevens.";

4.1.1.2. Overwegende dat de verwerende partij antwoordt dat enerzijds de verzoekende partijen het aanrekenen van 2.070 inwoners in de deelgemeente Goferdinge zelf niet betwisten terwijl, wat de deelgemeente Zarlardinge betreft, het adres van de nieuw te vestigen apotheek zich op 2,3 km van de kerk van Zarlardinge bevindt, en terwijl de bestaande apotheek te Everbeek zich slechts op 1,45 km van deze kerk bevindt, wat betekent dat alleszins een deel van de inwoners van Zarlardinge toegerekend mag worden aan de invloedssfeer van de nieuwe officina, dat de commissie van beroep de helft van het inwonersaantal in aanmerking heeft genomen, wat zij gemotiveerd heeft wegens de aantrekkingskracht van het centrum van Geraardsbergen en dat bij de beoordeling van het bevolkingscriterium niet louter in acht dient te worden genomen de gemeten afstand, doch evenzeer fenomenen zoals betere bereikbaarheid via betere wegen en sociologische fenomenen zoals gebruikelijke verkeersstromen; dat, wat betreft de 170 inwoners wonende in de Oudenaardsestraat te Goferdinge en die dichterbij zouden wonen bij apotheker R. VANDERPUTTEN te Geraardsbergen, de verwerende partij stelt dat de commissie van beroep de deelgemeente Goferdinge om demografische en sociologische redenen als één entiteit heeft beschouwd, die vatbaar is voor bediening door de nieuw te openen officina en dat, wat het argument betreft als zou bij de hantering van het criterium afstand een aantal van 170 inwoners uit de

Oudenaardsestraat in mindering dienen te worden gebracht, gezien deze dichter wonen bij de apotheek VANDERPUTTEN te Geraardsbergen, de commissie van beroep ook kon steunen op andere criteria dan louter de afstand, dat zij overwoog dat Goeferdinge van het stadscentrum van Geraardsbergen afgescheiden is door de drukke verkeersweg Gent-Bergen (Astridlaan), met daarenboven de spoorweg, evenals dat zich langs de Astridlaan richting Goeferdinge handels- en bedrijfscentra zijn komen vestigen die uiteraard aangewezen zijn op Goeferdinge, hetgeen wijst op de moeilijke doorgang van de Astridlaan - weg Gent-Bergen, en dat tevens aangestipt werd dat ten westen van de Astridlaan zich een eigen handels- en industrieleven ontwikkelde, hetgeen erop wees dat Goeferdinge, waar nog geen apotheek aanwezig is, een eigen bevolkingskern uitmaakt die ongetwijfeld aangewezen is op de geplande officina; dat de verwerende partij subsidiair doet opmerken dat, zelfs indien de 170 inwoners van de Oudenaardsestraat afgetrokken zouden worden, niettemin het vereiste aantal van 2.500 bereikt is, zodat de verzoekende partijen er geen belang bij hebben dat onderdeel van hun eerste middel aan te voeren;

4.1.1.3. Overwegende dat de verzoekers repliceren dat in zoverre de commissie van beroep stelde dat 50 % van de inwoners van Zarlardinghe op Goeferdinge is aangewezen en dat men via Goeferdinge dient te passeren om naar Geraardsbergen te gaan, niet het “passeren” relevant is maar welke de dichtst te bereiken officina is en, zo nodig, zelfs wat het gemakkelijkste te bereiken is, hetgeen zeker Everbeek is, en dat het overigens om dezelfde straat gaat, zodat men moeilijk kan beweren dat de ene kant onveiliger of wat ook zou zijn dan de andere kant; dat volgens hen men dan ook het "en bloc" toewijzen van de 2.070 inwoners van Goeferdinge aan de nieuwe officina in vraag kan stellen want, wanneer men stelt dat andere gemeenten niet noodzakelijkerwijze op de eigen officina zijn aangewezen, zulks voor Goeferdinge ook waar zal zijn zodat de 2.070 inwoners van die gemeente zeker een maximum is dat onmogelijk gehaald wordt; dat verzoekers ook de redenering onbegrijpelijk achten waarbij de drukke -ook al in vraag te stellen- Astridlaan een "barrière" zou uitmaken terwijl men zich anderzijds beroept op de ontwikkeling juist van de overzijde en de verderaf gelegen nieuwe centra; dat zij zich afvragen hoe men ernstig kan stellen dat deze nieuwe handelscentra zijn "aangewezen" op Goeferdinge waar er niets bestaat en wat men daar eigenlijk mee bedoelt; dat zij in verband met de spoorweg aanvoeren dat er geen slagbomen of wat ook zijn en dat iedereen normaal over de brug rijdt;

4.1.1.4. Overwegende dat de tussenkomende partij in essentie het standpunt herhaalt dat zij ingenomen had voor de commissie van beroep, gesteund op eerder reeds aangenomen maar geactualiseerde bevolkingsaantallen, terwijl verzoekers geen rekening zouden houden met de feitelijke omstandigheden doch enkel met theoretische cijfers en afstanden; dat zij daarbij als voorbeeld geeft dat verzoekers argumenteren dat alle inwoners van Zarlardinge dichterbij de officina te Everbeek wonen maar vergeten dat Everbeek een zeer beperkte aantrekkingskracht heeft zodat zij weinig of geen reden hebben om naar Everbeek te gaan, tenzij wanneer ze uitsluitend naar de apotheek gaan, wel veeleer richting Geraardsbergen, hetzij naar het handelscentrum langs de Astridlaan, de vervoermogelijkheden, scholen en het via die kant sinds kort bereikbare station, en dus passeren langs Goferdinge en de nieuwe apotheek; dat volgens haar ook geen enkele strijdigheid bestaat tussen de stelling dat de Astridlaan tegelijk een aantrekkingspunt is door de faciliteiten aldaar en een barrière, aangezien juist door die groeiende faciliteiten rond de Astridlaan voor de inwoners langs de kant van Goferdinge minder en minder aanleiding bestaat om die laan over te steken naar het centrum;

4.1.2.1. Overwegende dat artikel 1 van het koninklijk besluit van 25 september 1974, zoals het gold toen de bestreden beslissing genomen werd, als volgt luidde :

"§ 1. De criteria die erop gericht zijn een behoorlijke spreiding van de voor het publiek opengestelde apotheken te organiseren zijn :

1° het beperken van het aantal apotheken tot een maximum per gemeente, zoals bepaald in de hiernavolgende paragrafen;

2° het voorkomen van een te grote concentratie van apotheken op een bepaalde plaats;

3° het voorzien in de noden van afgelegen woonkernen.

§ 2. Naargelang het bevolkingscijfer van de gemeente :

- meer dan 30.000 inwoners

- 7.500 tot 30.000 inwoners

- minder dan 7.500 inwoners

bedraagt, mag het aantal voor het publiek opengestelde apotheken niet hoger zijn dan het quotiënt van de deling van het totaal aantal inwoners door respectievelijk :

- 3.000

- 2.500

- 2.000

Per bestaande apotheek waarin twee of meer apothekers gelijktijdig en effectief in voltijdse betrekking hun beroepswerkzaamheden uitoefenen, wordt het bevolkingscijfer met 5.000 verminderd op voorwaarde dat :

a) deze toestand bestond vóór het indienen van de aanvraag

b)(...).

De vermindering van het bevolkingscijfer mag niet worden toegepast wanneer zij tot gevolg zou hebben dat er in de gemeenten onder de 7.500 inwoners minder dan twee apotheken zouden zijn en in de gemeenten boven de 9.000 inwoners minder dan drie apotheken zouden zijn.

§ 3. In afwijking van het bepaalde in § 2 mag de vestiging van een bijkomende apotheek worden toegestaan :

- a) indien de dichtstbijgelegen apotheek zich op ongeveer 1 km bevindt van de geplande apotheek en indien deze laatste de behoeften dekt van 2.500 inwoners;
- b) indien de dichtstbijgelegen apotheek zich op ongeveer 3 km bevindt van de geplande apotheek en indien deze laatste de behoeften dekt van 2.000 inwoners;
- c) indien de dichtstbijgelegen apotheek zich op ongeveer 5 km bevindt van de geplande apotheek en indien deze laatste de behoeften dekt van 1.500 inwoners.";

4.1.2.2. Overwegende dat niet wordt betwist dat de apotheek van de tussenkomende partij enkel vergund kon worden indien aan de voorwaarden van artikel 1, § 3, a), was voldaan, meer bepaald aan de voorwaarde dat de geplande apotheek de behoeften dekt van 2.500 inwoners, aangezien ook niet wordt betwist dat aan de afstandsvoorwaarde van ongeveer 1 km is voldaan; dat verzoekers in het eerste middel wel stellen dat aan die bevolkingsnorm niet was voldaan en -in hun andere middelen- betwisten dat de geplande apotheek zal voorzien in de noden van een afgelegen woonkern en dat een te grote concentratie van apotheken daardoor zal worden verminderd, zoals bedoeld in artikel 1, § 1;

4.1.2.3. Overwegende dat, zoals de Raad van State reeds meermaals heeft vastgesteld, met toepassing van de in artikel 1, § 1, 2° en 3°, zoals het toen gold vermelde criteria -te weten enerzijds het voorkomen van een te grote concentratie van apotheken op een bepaalde plaats en anderzijds het voorzien in de noden van afgelegen woonkernen- het bepaalde in artikel 1, § 3, een bijkomende apotheek toelaat in een afgelegen woonkern indien zij op een bepaalde afstand van de dichtstbijgelegen apotheek wordt ingeplant en aan de behoeften van een bepaald aantal -hier minimum 2.500- inwoners tegemoetkomt; dat het de Raad van State niet toekomt zich bij het beoordelen van feitelijke gegevens -hier inzonderheid de invloedssfeer gerekend in inwoners van de geplande apotheek- in de plaats te stellen van de vergunnende overheid; dat de Raad van State, belast met de wettigheidscontrole, echter wel moet nagaan of de overheid deze beoordeling op in rechte en in feite aanneembare redenen heeft gesteund en zij daarbij de grenzen van de redelijkheid niet heeft overschreden;

4.1.2.4. Overwegende dat de in het verzoekschrift aangevoerde argumentatie louter gebaseerd is op het criterium afstand, waarbij wordt aangevoerd

dat wanneer de commissie van beroep aanneemt dat dichterbij de geplande apotheek dan bij andere apotheken wonende personen uit andere (deel)gemeenten in aanmerking kunnen worden genomen, hetzelfde dan moet gelden voor inwoners van de betrokken deelgemeenten -Zarlarding en Goferdinge- ten aanzien van bestaande apotheken in andere (deel)gemeenten; dat de commissie van beroep nochtans niet enkel dat criterium had gehanteerd; dat zij hoofdzakelijk rekening had gehouden, enerzijds met de barrière die de rijksweg Gent-Bergen en de spoorweg vormen, anderzijds met de aantrekkingskracht van het centrum van Geraardsbergen en de rond de voornoemde rijksweg ontstane attractiepool, wat op het eerste gezicht inderdaad tegenstrijdig kan lijken; dat wat het argument aangaande het meerekenen van een aantal inwoners van Overboelare betreft, gesteld tegenover het niet afrekenen van een aantal dichterbij het centrum van Geraardsbergen en een aldaar gevestigde apotheek gehuisveste inwoners van Goferdinge, de commissie van beroep concludeerde dat de betrokken inwoners van Goferdinge veeleer aangewezen zijn op Goferdinge omdat daar een afgescheiden woonkern is ontstaan, mede wegens de barrière gevormd door de voornoemde drukke verkeersweg; dat verzoekers zulks in het eerste middel niet weerleggen; dat in redelijkheid kan worden aangenomen dat een dergelijke verkeersweg, samen met een spoorweg waarover het aantal overgangen beperkt is, een feitelijke barrière vormt, ook al gelden die verkeerswegen tevens als aantrekkingspunt, meer bepaald doordat alleen wie om beroeps- of andere redenen erdoor aangetrokken is ernaartoe gaat doch minder of geen neiging bestaat om zich naar de overkant te begeven als daartoe geen bijzondere aanleiding is; dat een dergelijke reden kan vormen, de aantrekkingskracht van het centrum van Geraardsbergen, hoewel dat gegeven uiteraard enigszins gerelativeerd moet worden in het licht van het bestaan van de hogergenoemde barrières; dat, hoe dan ook, de conclusie van de commissie van beroep niet kennelijk onredelijk kan worden geacht wanneer zij wijst op het bestaan van die barrière, waardoor de inwoners van Goferdinge en Overboelare die ten westen ervan wonen hoofdzakelijk aangetrokken zullen worden door de geplande apotheek, ook al wonen zij dichterbij de bestaande apotheken van Overboelare en Geraardsbergen; dat weliswaar de commissie van beroep haar logica niet zover heeft doorgetrokken dat zij van de totale bevolking -2.070 inwoners- van Goferdinge diegenen heeft afgetrokken wonende aan de Oudenaardsesteenweg -de verwerende partij spreekt van 170 personen- doch hoe dan ook die 170 personen niet determinerend zijn om het aantal van 2.500 inwoners te bereiken;

4.1.2.5. Overwegende wat het in aanmerking nemen van de helft (462) van de inwoners van de deelgemeente Zarlardinge betreft, dat de commissie van beroep -blijkbaar ten onrechte- aanneemt dat het centrum van Zarlardinge minder ver gelegen is van de geplande officina dan van de vestiging te Everbeek; dat de commissie haar conclusie echter ook steunt op de reeds in het verslag van de inspecteur-generaal, waar de afstanden correct worden ingeschat, aangenomen stelling dat ca. 400 inwoners om een aantal redenen -grotere aantrekkingskracht van Geraardsbergen- veeleer aangewezen zijn op de aangevraagde officina; dat die conclusie ook in vorige adviezen voorkwam; dat zij niet onredelijk geacht kan worden; dat de argumentatie van verzoekers daarentegen uitsluitend gesteund is op het criterium afstand;

4.1.2.6. Overwegende dat het middel niet gegrond is;

4.2.1.1. Overwegende dat verzoekers in een tweede middel de schending van artikel 1, § 1, 1° en 2°, van het koninklijk besluit van 25 september 1974 aanvoeren; dat zij dat middel als volgt verwoorden:

“Inderdaad wordt nergens de opwerping weerlegd van de Vestigingscommissie omtrent de concentratie en de aantrekkingskracht van de stad Geraardsbergen, waarvan Goeferinge dan toch een sectie is.

Nergens wordt enige allusie gemaakt op de dichtstbijgelegen officina's in de stad alhoewel het vestigingsbesluit er hoofdzakelijk op neerkomt de vestigingen toe te laten op basis van een criterium per gemeente, criterium dat hier zelfs totaal buiten beschouwing wordt gelaten.

Huidige verzoekers werden alleen in het kader van het Koninklijk Besluit op de hoogte gebracht van de toenmalige aanvraag als zijnde belanghebbende partij of minstens betrokken partij en dienen voorts te stellen dat op geen enkel ogenblik allusie wordt gemaakt op een overtalrijke aanwezigheid waaraan het wettelijk begrip 'overconcentratie' diende getoetst.

Uiteindelijk dient erop gewezen dat de streek van Geraardsbergen geen enkele economische of bevolkingsexpansie meer kent en het aandeel inwoners van de stad in se zeker geen bijkomende officina wettigt, ook niet als uitzonderingscriterium.”;

4.2.1.2. Overwegende dat de verwerende partij antwoordt dat de wetgeving inzake de spreiding van de officina's en in het bijzonder het koninklijk besluit van 25 september 1974 uitsluitend gericht is op de behoorlijke spreiding van de officina's en de doelmatige geneesmiddelenbevoorrading en geen rekening houdt met de commerciële leefbaarheid van de bestaande apotheken, dat uit het administratief dossier blijkt dat zowel in de voorbereidende administratieve procedure, als bij de behandeling voor de vestigingscommissie en de commissie van beroep terdege

rekening gehouden werd met het aantal officina's en met het inwonersaantal van de gemeente, dat uit de tekst van het koninklijk besluit van 25 september 1974 blijkt dat de behoorlijke spreiding van de officina's en het beperken van het aantal apotheken tot een maximum per gemeente, zoals bedoeld in artikel 1, § 1, 1°, nader wordt bepaald in de paragrafen 2 en 3 van hetzelfde artikel, dat dit eveneens het geval is voor de bekommernis uitgedrukt in artikel 1, § 1, 2°, waarbij als criterium wordt gesteld dat een te grote concentratie van apotheken op één bepaalde plaats dient te worden voorkomen, door welk criterium men wil aantonen dat het aantal te openen officina's ook geografisch gespreid dient te zijn, rekening houdend met de spreiding van de inwoners van een bepaalde plaats; dat de verwerende partij besluit dat uit de motivering van alle administratieve stukken van het dossier en in het bijzonder het advies van de commissie van beroep van 3 maart 1992 duidelijk blijkt dat rekening gehouden werd met de criteria bepaald in artikel 1, § 1, 1° en 2°; dat ten slotte volgens haar de opwerping omtrent een beweerd gebrekkige informatie aangaande de procedure niet als een "middel tot vernietiging" beschouwd kan worden, aangezien niet wordt aangeduid welke wetsbepaling ter zake geschonden zou zijn; dat artikel 6 van het koninklijk besluit enkel voorziet in een kennisgeving van de aanvraag, waaraan ter zake werd voldaan;

4.2.1.3. Overwegende dat verzoekers repliceren dat het aanhalen van het criterium commerciële leefbaarheid hier niet ter sprake komt, dat het begrip concentratie nooit behandeld blijkt te zijn en dat de commissie van beroep stellig geen rekening heeft gehouden met artikel 1, § 1, 1° en 2°; dat hierbij volgens verzoekers dient te worden aangestipt dat in de streek die economisch zwaar geteisterd is en geen enkele bevolkingsaan groei kent "integendeel" intussen zelfs nog een tweede nieuwe vestiging werd goedgekeurd, daar waar sinds het ontstaan van de vestigingswet alle aanvragen steeds werden afgekeurd en nu plots, wanneer de bevolking en de economie achteruitgaan, de aanvragen worden goedgekeurd;

4.2.1.4. Overwegende dat volgens de tussenkomende partij de nieuwe vestiging te Goferdinge volledig beantwoordt aan de doeleinden van artikel 1, § 1, 2° en 3°, nl. een betere spreiding van officina's en de bevrediging van de plaatselijke noden, wanneer er reeds 14 officina's in groot-Geraardsbergen aanwezig zijn, doch meestal in het centrum geconcentreerd, aangezien het is omdat er in het centrum te veel apotheken zijn en in Goferdinge geen dat de inwoners van Goferdinge en Zarlarding, die er letterlijk en figuurlijk veraf van gelegen zijn, deze bezoeken, alhoewel in dringende gevallen deze apotheken van weinig nut zijn;

4.2.2.1. Overwegende dat de verwerende partij niet geacht kan worden onwettig of onoordeelkundig gehandeld te hebben, in het licht van het criterium “spreiding”, door de vergunning te hebben verleend mede en voornamelijk op grond van de vaststelling dat de inwoners van Goferdinge en andere bevolkingskernen een drukke verkeersweg en een spoorweg moeten oversteken om zich te bevoorraden in een van de apotheken van Geraardsbergen, waarvan de meeste geconcentreerd zijn in het centrum; dat weliswaar artikel 1, § 1, 1°, van het koninklijk besluit als eerste doelstelling vooropstelt, het beperken van het aantal apotheken, doch onmiddellijk daarna -in 2° en 3°- het voorkomen van een te grote concentratie en het voorzien in de noden van afgelegen woonkernen; dat de mogelijke uitzonderingen op de beperking van het aantal apotheken naargelang het aantal inwoners precies met dat laatste verband houden : er moet een zeker minimumaantal inwoners zijn dat aangewezen is op een tamelijk verafgelegen of moeilijk bereikbare apotheek; dat geoordeeld werd dat aan die uitzonderingsvoorwaarde was voldaan;

4.2.2.2. Overwegende wat het bijkomend argument betreft, blijkbaar te begrijpen in de zin dat verzoekers niet adequaat voor hun belangen hebben kunnen opkomen, dat zij precies met toepassing van artikel 6 van het koninklijk besluit in kennis werden gesteld van de aanvraag en hun opmerkingen dienaangaande hebben kunnen formuleren;

4.2.2.3. Overwegende wat het argument betreft gesteund op de economische stagnatie, dat in diverse stukken van het dossier sprake is van een commerciële en demografische expansie van de omgeving waar de nieuwe apotheek gevestigd zou worden, ook al is het zo dat de stad Geraardsbergen, globaal genomen, stagneert; dat, voor zoveel als nodig, vastgesteld kan worden dat de recente ontwikkeling op dat vlak -inzonderheid de gestage bevolkingstoename van de vroegere gemeente Goferdinge- kon rechtvaardigen dat thans de vergunning werd verleend waar vroegere aanvragen werden afgewezen;

4.2.2.4. Overwegende dat het tweede middel niet gegrond is;

4.3.1.1. Overwegende dat verzoekers in een derde middel de schending aanvoeren van artikel 1, § 1, 3°, van het koninklijk besluit van 25 september 1974; dat zij dat middel als volgt uiteenzetten :

“Waarbij de beslissing het tegendeel bewijst van een afgelegen woonkern door nl. de nadruk te leggen dat men aansluit bij het handels- en bedrijfscentrum

gevestigd aan de Astridlaan en dit nadat men ook stelde dat het juist die Astridlaan is die het centrum van Goferdinge zou 'afsluiten' van Geraardsbergen.

En in tegenstelling met de eigen theorie van tegenpartij blijkt men zelfs de Stadsweg (die over de zg. scheidingslijn van die Astridlaan ligt) mee te rekenen ook al goed voor 38 inwoners.

Kortom : men roept de aanwezigheid van een drukke baan en handelscentra in om te stellen dat men over een afgelegen woonkern zou beschikken.

Maar hier zelfs dient terug verwezen te worden naar het verslag van landmeter D'Hont waaruit blijkt dat de afstand van het centrum van de handelszaken naar de nieuwe vestiging 1,250 km bedraagt en naar apotheek Vanderputten amper 600 meter.

Uiteindelijk dient ook opgemerkt dat Goferdinge op zichzelf praktisch geen handel bezit en dat de geplande officina zich zelfs niet in de dorpskern van Goferdinge bevindt maar wel 1,3 km in de richting van Geraardsbergen, stad waarmee nergens in het advies wordt rekening gehouden, laat staan gesproken wordt.

Het is rekening houdende met de gezegde afstanden dan ook onbegrijpelijk hoe men kan stellen dat de Astridlaan op Goferdinge is aangewezen daar waar het niet op Goferdinge ligt en totaal aansluit bij de stad en er trouwens één van de grote lanen van is.

Nagenoeg alle huizen van de Astridlaan liggen dicht bij respectievelijk apotheken De Clercq, De Smet en Vanderputten.”;

4.3.1.2. Overwegende dat de verwerende partij antwoordt dat de bepaling van artikel 1, § 1, 3°, tot doel heeft te benadrukken dat, ongeacht de bevolkingsaantallen, een behoorlijke bedeling van geneesmiddelen wordt nagestreefd, dat zoals de twee andere criteria, dit criterium eveneens nader bepaald wordt in de paragrafen 2 en 3 van hetzelfde artikel en dat het voorts niet noodzakelijk is dat een nieuwe te openen officina zich bevindt in het centrum van de invloedssfeer, opdat er met die invloedssfeer rekening zou worden gehouden als zijnde een logisch verantwoord bedieningsgebied;

4.3.1.3. Overwegende dat verzoekers repliceren dat een nieuwe apotheek zich weliswaar niet in het centrum van de invloedssfeer moet bevinden maar dat de wet spreekt van een “woonkern” en men niet zonder meer kan stellen dat alle bewoners van dat centrum automatisch aan de nieuwe officina moeten worden toegerekend, ook als zij dicht bij bestaande officina's wonen;

4.3.1.4. Overwegende dat de tussenkomende partij stelt dat de nieuwe vestiging zich wel degelijk in het drukste gedeelte van Goferdinge bevindt, zeker in het centrum en het drukst bevolkte deel, dat meer en meer volgebouwd wordt;

4.3.2. Overwegende dat de commissie van beroep aan de hand van diverse gegevens tot de bevinding is gekomen dat de ten westen van de Astridlaan gelegen woonwijken van Goferdinge en delen van andere gemeenten een eigen woonkern uitmaakten; dat de vraag of zij naar recht en redelijkheid tot die conclusie is gekomen en, meer bepaald, in hoeverre andere gegevens dan louter de afstand van belang zijn, reeds bij de vorige middelen werd behandeld; dat ook al zouden een aantal inwoners ten onrechte meegerekend zijn, hun aantal zoals gezegd de conclusie van de commissie niet kon beïnvloeden; dat het derde middel niet gegrond is;

B E S L U I T :

Artikel 1.

Het beroep wordt verworpen.

Artikel 2.

De kosten van het beroep, bepaald op vierenveertigduizend frank, komen ten laste van de verzoekende partijen, ieder voor een bedrag van vierduizend frank.

De kosten van de tussenkomst, bepaald op drieduizend frank, komen ten laste van de nalatenschap van de tussenkomende partij.

Aldus te Brussel uitgesproken in openbare terechtzitting, op drie december 2000 en een, door de IXe kamer, die was samengesteld uit :

de HH.	J. DE BRABANDERE,	kamervoorzitter,
	L. HELLIN,	staatsraad,
	A. VANDENDRIESSCHE,	staatsraad,
Mevr.	S. VAN AELST,	griffier.

De griffier,

De voorzitter,

S. VAN AELST.

J. DE BRABANDERE.